

*Kodėl vyrai
neranda raktų, o
moterims vis reikia
naujų batų*

Allan ir Barbara
PEASE

ĮVADAS

Mes gimėme nuogi, šlapi ir alkani.

Paskui viskas darosi sudėtingiau.

KINŲ IŠMINTIS

Kodėl vyrai meluoja? Kodėl jie mano esą dėl visko teisūs? Kodėl vengia įsipareigojimų? Kita vertus, kodėl moterys verkia norėdamos pasiekti tikslą? Kodėl jos atkakliai laikosi savo? Kodėl retokai rodo iniciatyvą sekse?

XXI amžiuje praraja tarp lyčių, nesutarimai ir konfliktai kyla vis dar dėl tų pačių dalykų kaip ir tada, kai Adomas pirmąkart susivaidijo su Ieva. Tris dešimtmečius tirdami vyrų ir moterų skirtumus, eksperimentuodami, analizuodami mylias filmuotos medžiagos, rašydami knygas, rengdami pokalbius per televiziją ir dalydamiesi konferencijų medžiaga, gavome dešimtis tūkstančių klausimų, kodėl mes, vyrai ir moterys, elgiamės taip, o ne kitaip. Sulaukėme laiškų, telefono skambučių ir elektroninio pašto žinučių iš žmonių, suglumintų priešingos lyties elgesio, nusivylusių ir bejėgių, nežinančių, kaip bendrauti. Taip gimė knyga „Kodėl vyrai meluoja, o moterys verkia“. Ji pagrįsta 40 klausimų, kuriuos dažniausiai pateikia viso pasaulio skaitytojai ir televizijos žiūrovai, o mes stengiamės atsakyti į juos pasitelkdami savo patirtį, apklausų rezultatus, naujausius tyrimus, mokslą ir

galiausiai išmintį. Be to, patariame, kaip geriausia bendrauti su priešinga lytimi.

Knygoje „Kodėl vyrai neranda raktų, o moterims vis reikia naujų batų“ gvildenami tie svarbūs „turiu žinoti“ klausimai, kurie moterims kyla ankstyvais sekmadienio rytais, kaip antai: „Kodėl vyrai šaudo akimis į kitas moteris?“ ir „Kodėl jie visada nepaliaujamai moko, ką daryti ir kaip mąstyti?“ Vyrai taip pat susiduria su problemomis, kurias turi įveikti ankstų sekmadienio rytą, kokią dešimtą valandą, prabudę vieni arba su mylimąja, nebenorinčia su juo kalbėtis. Aptarsime ir kitus juos kamuojančius klausimus, pavyzdžiui: „Kodėl moterys niekada nekalba iš esmės?“, „Kodėl jos nuolat kabinejasi?“ arba „Kodėl sekmadienio rytą turiu rūpintis savo kojineėmis?“

*Moteris nerimauja dėl savo ateities tol,
kol gauna vyrą. Vyras ima jaudintis dėl ateities
gavęs žmoną.*

Mokslas šiandien jau gali paaiškinti, kodėl moterys tiek daug plepa, dažnai išsisukinėja, nori smulkiausiai žinoti viską, kas jas supa, ir retai rodo iniciatyvą sekse. Dabar žinome evoliucines ir biologines priežastis, kodėl vyrai vienu metu gali daryti tik vieną darbą, nemėgsta vaikščioti po parduotuves, neprašo patarimų, nori, kad tualetinio popieriaus ritinėlis būtų atsuktas į juos, o ne į sieną, ir beveik nenučiuokia, kaip gyvena draugai, nors su jais visą savaitgalį žvejojo.

Ši knyga atkreipia dėmesį ir į tai, kas akivaizdu, bet ko daugelis nenori pripažinti. Tikriausiai pastebėjote, jog moterys turi įgimtą polinkį apžiūrinėti ir pirkti dekoratyvines pagalvėles arba perstatinėti baldus, kad vyrai suklyptų tyliai įslinkę vėlią naktį. Arba kai kurios kiekvienąkart žiūrėda-

mos tų pačių varžybų kartojimą kaskart patiria jaudulį, o dizainerio sukurtą drabužį, aptiktą per išpardavimą, priešingai negu vyrai, laiko kone svarbiausiu gyvenimo įvykiu.

KODĖL VYRAMS IR MOTERIMS TAIP SUNKU

Būti vyru dabar tapo sunku. Nuo 1960 metų, kai feministės pasidarė iškalbingesnės ir joms ėmė sektis, moterų savižudybių sumažėjo net 34 %, užtat vyrų savižudybių padaugėjo iki 16 %. Nepaisant to, vis dar labiausiai rūpinamasi sunkia moters dalia.

XX amžiuje moterys, įgijusios daugiau laisvių, vis dažniau vyrus ėmė laikyti savo priešais, tarpusavio santykiai ir gyvenimas šeimoje tapo labai įtempti. Moterys buvo piktos, o vyrai – priblokšti ir sutrikę. Seniau jų vaidmenys buvo aiškiai apibrėžti. Vyras – tai šeimos galva. Jis – pagrindinis šeimos maitintojas, jo žodis – įstatymas, o sritys, kuriose jis priimdavo sprendimus, būdavo labai aiškios. Vyras buvo ir šeimos gynėjas, ir maitintojas. Jo žmona – motina, namų šeimininkė, šeimos reikalų tvarkytoja ir slaugytoja. Vyras žinojo savo pareigas, o žmona – savo. Gyvenimas buvo nesudėtingas.

Tačiau staiga viskas ėmė keistis. Televizijos serialai ir komercinės reklamos kūrė kvailo arba nekompetentingo vyro ir protingesnės, pranašesnės moters įvaizdį. Moterys vis atkakliau ėmė reikalauti lygių teisių. Svarbiausia, kad, regis, jos žinojo, ko nori, ko siekia, todėl vyrai pasijuto nustumti į šalį.

*Jeigu moteris vyrui viešai skelia antausį,
visi mano, kad jis to nusipelnė.*

Atrodo, kad dauguma vyrų neturi supratimo apie elgesio normas. Pavyzdžiui, moterys, kalbančios apie lyčių nelygybę, susilaukia pritarimo; apie tai prabilę vyrai dažnai kaltinami, kad nekenčia moterų. Užgaulūs juokeliai apie vyrus pranoksta pašaipas apie moteris maždaug 10 kartų. Štai tipiškas pavyzdys to, ką elektroniniu paštu gaunate kasdien:

Ar esate pastebėjęs, kad visos moterų problemos susijusios su vyrais?

Menopauzė (men-opause)

Menstruaciniai skausmai (men-strual)

Mentalinė liga (men-tal)

Ginekologas (guy-naecologist)

Histerektomija (his-terectomy)

Ir naujausias moterų sąmojis daugeliui vyrų atrodo itin demoralizuojantis ir grėsmingas:

Kaip apibūdinti vyrą?

Tai sistema penio gyvybei palaikyti.

Nors daugelis vyrų tai gali palaikyti atviru priešišku, vyrų elgesio taisyklių neišmanymas kyla iš depresijos, apėmusios turbūt visus vyrus. Dabar vyrų, ir senų, ir jaunų, žudosi daug daugiau nei kada nors anksčiau, o pirmauja japonai. Vyrai nebesuvokia savo darbo specifikos, nebeliko jų atliekamų vaidmenų modelių.

Šiais laikais nelengva ir moterims. Feminizmas atsirado dėl vyrų ir moterų nelygybės norint išvaduoti moteris iš grandinių, kuriomis jos prirakintos virtuvėje prie kriauklės. Dabar Vakarų pasaulyje dirba maždaug 50 % moterų, nepriklausomai nuo to, nori jos to, ar ne. Didžiojoje Britanijoje vie-

ną iš penkių šeimų išlaiko viena moteris ir tik vieną iš penkiasdešimties – vienas vyras. Tokia moteris yra ir motina, ir tėvas, ir šeimos maitintoja. Moterys dabar serga opaligėmis, patiria širdies smūgius ir kenčia nuo ligų, kurias sukelia stresas ir kurios anksčiau kamuodavo vyrus.

*Bulimija serga 4–5 % studijuojančių moterų
ir tik vienas iš 300 vyrų.*

Apskaičiuota, kad 2020 metais 25 % visų moterų Vakarų pasaulyje bus visiškos vienišės. Tai nenormalu ir prieštarauja svarbiausiems žmogiškiesiems poreikiams bei prigimčiai. Moterys pervargsta, todėl tampa irzlios ir dar vienišesnės. Vyrų mano, jog moterys nori, kad jie galvotų ir elgtųsi kaip moterys. Mes visi susipainiojome. Ši knyga yra tarsi planas, kuris padės jums keliauti per santykių labirintą ir atpažinti klaidingą pradžią, įveikti klastingus vingius ir išvengti blogos pabaigos.

KODĖL VYRAI IR MOTERYS TURI TIEK DAUG RŪPESČIŲ

Moterys formavosi kaip vaikų gimdytojos ir savo lizdelių gynėjos, todėl jų smegenys susijusios su auklėjimu, maitinimu, meile ir rūpinimusi kitų žmonių gyvenimu. Vyrų išsiugdė dirbti visai kitokius darbus – jie buvo medžiotojai, persekiotojai, šeimos maitintojai ir problemų sprendėjai. Tad suprantama, kodėl vyrų ir moterų smegenys atlieka skirtingas funkcijas ir teikia pirmenybę visai kitiems dalykams. Tai patvirtina moksliniai tyrinėjimai, ypač atliekami su naujais moderniais smegenų skeneriais.

Moterys daugiausia knygų parašo apie žmonių santykius, ir per 80 % jų perka moterys. Daugelyje šių knygų dėmesys sutelktas į vyrus: ką jie daro ne taip ir kaip juos būtų galima patobulinti. Dauguma savitarpio santykių konsultantų ir gydytojų taip pat yra moterys. Neutralaus stebėtojo akimis, gali susidaryti įspūdis, kad lyčių santykiai moterims rūpi labiau negu vyrams.

Dažniausiai taip ir yra. Vyrų psichikai nebūdinga gilintis į tarpusavio santykius, turint galvoje prioritetus. Todėl vyrai net nemėgina analizuoti savitarpio santykių, o jei ir pabando, tai greitai liaujasi, nes moterų galvosena ir veiksmai jiems pernelyg sudėtingi. Kartais viskas jiems pasirodo nesuvokiama, tad lengviau nedelsiant užbaigti, negu patirti nesėkmę. Vis dėlto tiesa ta, kad vyrai nėra kiek mažiau kaip moterys trokšta gerų, sveikų, pasitenkinimą teikiančių santykių. Jie tiesiog mano, kad vieną dieną tie santykiai ims ir susiklostys iš anksto nieko nesvarstant ar specialiai nesirengiant. Moterys nuolatos klysta galvodamos, kad jeigu vyras ją myli, tai privalo ir suprasti. Dažniausiai jis jos nesupranta. Todėl visai pagrįstai vadiname vieni kitus „priešinga“ lytimi – mes ir esame priešingi.

*Moteris turi pažinti vieną vyrą, bet gerai suprasti –
visus; vyrai gali pažinoti daug moterų,
bet nesuprasti nė vienos.*

HELEN ROWLAND

Mes esame tik žmonių giminė, nuolatos besirūpinanti poravimosi apeigomis, meilikavimu ir savitarpio santykiais – kitoms rūšims viskas daug paprasčiau ir jos puikiai sugyvena. Net voras „Juodoji našlė“ ir vabzdys maldininkas, nugalbijantis patiną vos susiporavus, žino poravimosi taisykles

ir uoliai jų laikosi. Na, kad ir aštuonkojis. Tai paprastas gyvūnas su mažytėmis smegenimis. Bet aštuonkojai niekada nesivelia į kivirčius dėl patinų ir patelių skirtumų, sekso, – jiems visa tai nėra motais. Patelei pasirošus poruotis, patinai aštuonkojai suka apie jas ratus mojuodami čiuptuvais; patelė išsirenka tą, kurio čiuptuvai labiausiai patinka, ir leidžia prie jos prisitarti. Ji niekada jo nekaltina nedėmesingumu, o jis niekada nekvaršina sau galvos, ar jai buvo taip pat gera, kaip ir jam. Nėra jokių konkuruojančių, mėgstančių patarinti žmonos ar vyro giminės pusių, todėl aštuonkojo patelei visiškai nesvarbu, ar ji stora, ir niekada neprisileidžia patino su „lėtu“ čiuptuvu.

Tačiau žmonėms gerokai sunkiau. Moterys teigia norinčios jautrių vyrų, bet ne pernelyg jausmingų. Vyrų mažai nutaukia apie moteriškas subtilybes. Jie nesupranta, kad turi būti jautrūs moterų jausmams, bet stiprūs ir vyriški kitais atvejais. Ši knyga išmokys vyrus rasti kelią per santykių labirintą. Moterys išmoks, kaip suprasti, ko nori vyrai, ir ką daryti.

Interneto naršyklėje įrašę žodžius „santykiai“ ir „seksas“, netrukus gausite 36 714 nuorodų tik anglų kalba, padėsiančių suvokti situaciją. Visiems kitiems gyvūnams savitarpio santykiai yra visai paprasta procedūra, valdoma išlikimo poreikio. Jie apie tai nemąsto – jie tiesiog tą daro. Tačiau mes taip išsivystėme, kad turime žinoti, kaip geriausiai sutarti su priešinga lytimi, kad nepražiopsotume laimingo gyvenimo šanso, džiaugtumėmės dalydamiesi malonumu, jauduliu ir praturtėtume tuo, ką gali duoti puikūs santykiai.

KELIONĖ PER PASAULĮ

Knyga „Kodėl vyrai neranda raktų, o moterims vis reikia naujų batų“ – tai kita tarpusavio santykių pakopa, kitaip tariant, knygos „Kodėl vyrai nesiklauso, o moterys nesiorien-

tuoja žemėlapiuose“ tęsinys. Čia aptariama daug gyvenimo sričių, apie kurias mes retai susimąstome arba tiesiog jų nepastebime. Kad gimtų ši knyga, apkeliavome daugiau nei 30 šalių, sukaupėme ir sulyginome gausybę informacijos ir tyrimų apie visiems aktualius savitarpio santykius. Joje aptariame universalias temas ir iškeliamo įprastas problemas, paskui siūlome, kaip jas išspręsti. Pateikiami pavyzdžiai ir veiksmų planai toli gražu nėra galutiniai ir tinkami visiems žmonėms. Tai tikri pasakojimai, o dėsniai būdingi daugumai bendraujant su priešinga lytimi.

Jeigu jūs gyvenime, darbe ir meilėje sutariate su daugybe priešingos lyties žmonių, jūsų gyvenimas bus daug laimingesnis. Deja, pastebime, kad daug kam nesiseka bendrauti su kitais.

Pavyzdžiui, Didžiojoje Britanijoje skiriasi per 50 % sutuoktinių, išgyvenusių kartu ketverius metus, o įtraukus drauge gyvenančias nesusituokusias poras, tikėtina, kad realiai skiriasi apie 60–80 % visų porų.

100 % skyrybų prasideda nuo vedybų.

Knyga „Kodėl vyrai neranda raktų, o moterims vis reikia naujų batų“ siūlo realius būdus, kaip savo gyvenime bent šiek tiek sumažinti kylančias problemas, kančią ir tarpusavio santykių painiavą. Tada viskas bus paprasčiau. Šioje knygoje daug žmogiškos išminties ir labai įtikinamų mokslinių faktų, kurie pateikiami su humoru ir suprantamai. Knyga paaiškina „kitos pusės“ elgesį, kad ir kas tai būtų – jūsų partneris, sūnus, dukra, motina, tėvas, žmonos ar vyro giminės, draugai ar kaimynai.

ANTROSIOS KALBOS MOKYMASIS

Kad jums sektųsi bendrauti su priešinga lytimi, reikia mokėti dvi kalbas – „vyriškąją“ ir „moteriškąją“. Jeigu kalbate tik angliškai ir viešite Prancūzijoje, nėra prasmės kalbėti angliškai ir užsisakyti žuvies bei traškučių. Prancūzai vis tiek jūsų nesupras. Jeigu esate prancūzas ir keliaujate į angliškai kalbančią šalį, nemėginkite kalbėti prancūziškai ir užsisakyti ant grotelių keptų sraigių. Vietiniai to nepatiks. Tačiau jei nusipirksite paprastą pasikalbėjimų knygelę, kurioje rasite svarbiausius kitos kalbos žodžius ir frazes, ji bus jums puikus pagalbininkas kelionėje, vietiniai jus pamils už pastangas ir stengsis padėti, net jeigu jūs ir ne itin lengvai susikalbėsite. Paprastai pastangos suprasti kitus ir bendrauti daro įspūdį.

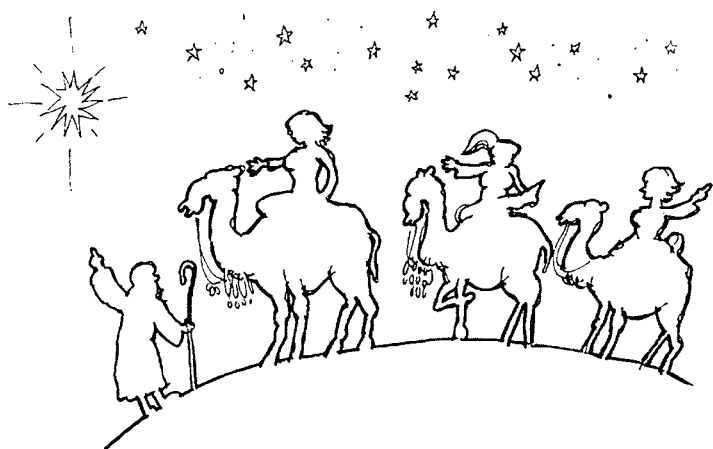
„AR TURIU PAKEISTI LYTĮ?“

Žmonės dažnai mūsų klausia: „Ar norite mums įteigti, kad turėčiau galvoti, kalbėti ir elgtis kaip priešinga lytis?“ Visiškai ne. Perkant mobilųjį telefoną, prie jo pridėjama naudojimosi instrukcija. Sužinojė, kaip jūsų telefonas veikia ir kaip jį programuoti, patiriate didelį malonumą, išpešate sau naudos, – jums smagu. Niekada nekaltinate telefonų bendrovės, kad ji mėgina jus paversti telefonų specialistu dėl to, jog davė jums naudojimosi instrukciją. Knyga „Kodėl vyrai neranda raktų, o moterims vis reikia naujų batų“ yra instrukcijų vadovas, padedantis geriau suprasti priešingą lytį ir sužinoti, kuriuos mygtukus reikia spaudinėti.

Kai moteriai paaiškėja, kaip susiformavo vyrai, staiga pasidaro lengviau nuolaidžiauti kitoniškam jų elgesiui ir mąstymui. Kai vyras supranta, kad moters prigimtis visai kitokia, jis taip pat gali pasinaudoti moters patirtimi ir pozicijomis gyvenime.

2 SKYRIUS

SEPTYNI DALYKAI, KURIUOS DARO VYRAI IR KURIE VARO MOTERIS IŠ PROTO

Trys išminčiai paskui žvaigždę rytuose keliavo į Betliejų ieškoti gimusio Jėzaus. Dovanų jie gabeno aukso, smilkalų ir miros. Tačiau kas būtų atsitikę, jeigu ten būtų keliavusios trys išmintingos moterys?

Pasakojimas apie tris išminčius ir Kristaus gimimą yra vienas iš labiausiai paplitusių. Be to, šioje legendoje moterys išvelgia visus vyrų giminės bruožus, kurie jas taip erzina. Pirma, jos mano, kad apie juos sukasi dangus, – žvaigždė, spindinti danguje, buvo specialiai pakabinta, kad išminčiai pagal ją rastų kelią. Antra, tvartą, kur pasaulį išvydo Jėzus, jie pasiekė tik daugiau kaip po dviejų mėnesių nuo jo gimimo, tikriausiai nepanorę stabtelėti ir pasiklausti kelio. Trečia, kokia nauda ką tik gimusiam kūdikiui ir jo išsekusiai motinai iš aukso, smilkalų (sakai buvo naudojami smilkalams) ir miros (aitraus kvapo medžių aliejaus reikėjo balzamuojant mirusiuosius)? Ir galiausiai kodėl trys išminčiai? Ar yra kas kada nors regėjęs ką nors panašaus?

Įsivaizduokite, jeigu tie keliauninkai būtų buvusios trys išmintingos moterys. Jos būtų pasiteiravusios kelio, atvykusios laiku ir padėjusios priimti naujagimį bei atvežusios praktiškų dovanų, kaip antai: vystyklų, buteliukų, žaislų ir gėlių puokštę. Paskui būtų perkėlusios gyvulėlius į lauką, iškuopusios tvartelį, pagaminusios troškinį, palaikiusios ryšį laiškais – ir Žemėje būtų įsiviešpatavusi taika ir ramybė amžinai.

Mozė klaidžiojo po dykumą 40 metų.

Jis taip pat neklausė kelio.

Sunku ir įsivaizduoti, kiek daug vyrų bruožų erzina moteris, bet iš laiškų, kuriuos atsiuntė daugiau kaip 5000 skaitytojų moterų, mums paaiškėjo, kad joms dažniausiai kyla septyni klausimai:

1. Kodėl vyrai nuolatos siūlo sprendimus ir patarinėja?
2. Kodėl vyrai nepaliaudami perjunginėja kanalus nuotolinio valdymo pulteliu?
3. Kodėl vyrai nesustoja pasiklausti kelio?
4. Kodėl vyrai reikalauja, kad unitazo dangtis būtų visada pakeltas?
5. Kodėl vyrus taip nervina vaikščiojimas po parduotuves?
6. Kodėl vyrai turi tokių bjaurių įpročių?
7. Kodėl vyrai mėgsta nepadoriai juokauti?

Moterų laikomi vyrų „blogi įpročiai“ yra dvejopi: vieni įgyti auklėjant, kiti susiję su vyrų smegenimis. Tačiau viską įmanoma išspręsti. Bet kurį vyrą galima perauklėti, jeigu žinote, kaip.

1. KODĖL VYRAI NUOLATOS SIŪLO SPRENDIMUS IR PATARINĖJA?

Vyras man jau įgriso, nes, vos iškilus kokiam problemui, jis siūlo savo sprendimą. Jis patarinėja, kaip man tvarkyti gyvenimą – ar aš to noriu, ar ne! Kai pradėdau jam pasakoti apie praėjusią dieną ir apie tai, kaip jaučiuosi, jis mane vis pertraukia arba įsiterpia mokydamas, ką turėčiau daryti, galvoti arba sakyti. Jis puikiai sprendžia problemas, susijusias su „daiktais“ – varvantis vanduo iš krano, perdegusios lemputės, automobilio ir kompiuterio gedimai ir t. t., – bet kai reikia mane išklaudyti, jis to tiesiog nesugeba. O jeigu nepaklausau „patarimo“, jis nusimena.

„Einanti iš proto“ Karen

Norint suprasti, kodėl dėl kiekvienos smulkmenos vyrai primygtinai žeria sprendimus, reikia suvokti, kaip veikia vyrų smegenys.

Vyrai formavosi kaip medžiotojai ir savo sugebėjimu nudobti judantį taikinį jie labiausiai prisidėjo, kad išgyventų žmonių rasė, kad visi turėtų ką valgyti. Jie įgudo tiksliai nusitaikyti į taikinius, tinkamus valgyti, arba priešus, norinčius pavogti maistą ar grasinančius jų šeimoms. Todėl jų smegenyse išsivystė taikinio kliudymo sritis, vadinama „regimąja erdvine“ sritimi, leidžianti atlikti tai, kas gyvybiškai buvo labai svarbu: nudobti taikinį ir spręsti problemas. Vyrai ėmė orientuotis į rezultatus, sėkmę matuoti rezultatais, laimėjimais ir savo gebėjimu įveikti sunkumus. Todėl vyrui ir dabar svarbu, kas jis yra, ir save vertinti pagal sugebėjimus spręsti problemas ir pasiektus laimėjimus.

*Vyras vertina save pagal gautus
rezultatus arba pagal tai,
kaip taikliai jis kliudo
bėgantį zebra.*

Štai kodėl vyrams taip patinka dėvėti uniformas ir kepure su ženkleliais bei nešioti ordinus, atskleidžiančius jų kompetenciją arba atspindinčius jų gebėjimus spręsti problemas. Vyras mano, kad jis vienintelis geriausiai gali susidoroti su savo problemomis ir jam visiškai nereikia jų aptarti su kuo nors kitu. Kito žmogaus nuomonės dėl kilusios problemos jis teiraujasi tik tada, kai jam pasirodo, kad reikia eksperto patarimo, tai laikydamas protingu strateginiu žingsniu. Kita vertus, vyras, kurio prašoma patarimo, didžiuojasi, kad į jį kreipiamasi.

*Jeigu vyras prašo kito vyro patarimo,
tas, į kurį kreipiamasi, tai priima
kaip komplimentą.*

Todėl jeigu moteris neprašoma vyrui duoda patarimą, jis gali pamanyti, kad moteris jį laiko nekompetentingu, nemokančiu išspręsti savo problemų. Vyras mano, kad prašydamas patarimo jis pasirodo esąs silpnas, nes, jo manymu, savo problemas turėtų išspręsti pats, todėl retai kalba apie rūpesčius. Jam labai patinka patarimus ir sprendimus duoti kitiems, tačiau neprašytų patarimų, ypač iš moters, jis nemėgsta.

KODĖL MOTERIS LIŪDINA VYRŲ SPRENDIMAI

Moters smegenys reguliuoja bendravimą kalbant, todėl svarbiausias pokalbio tikslas yra kalbėti. Dažniausiai moteriai atsakymų nė nereikia. Čia ir slypi daugelio porų problema – baigiantis dienai ji nori pasikalbėti apie dienos įvykius, pasidalyti savo jausmais, bet vyras mano, kad ji kalba apie problemas, kurias reikia spręsti, ir pradeda patarinėti. Moteris nusimena, nes jis jos nesiklauso, o vyras supyksta, kad ji nepriima jo sprendimų. „Kodėl tu negali tiesiog patylėti ir paklausti?“ – sušunka ji sukdamasi durų link. „Jeigu tau nesvarbi mano nuomonė, – rikteli jis užsitrenkiančių durų pusėn, – tai jos ir neklausk!“ Abudu mano, kad kiekvieno jų žodžiai liko neįvertinti.

*Kai ji nori jam išsakyti savo išgyvenimus,
jam pasirodo, kad ji klausia patarimo.*

Vyras mano, jog spręsdamas moters problemas bus jos globojamas ir mylimas, – jai atrodo, kad jis nesiklauso, ką ji kalba, yra abejingas arba menkina jos jausmus.

PAVYZDYS: SARA IR ENDIS

Sarai buvo sunki diena: visą laiką ramybės nedavė viršinin- kas, ją apkaltino padarius administracinę klaidą, ji pametė piniginę ir nusilaužė nagą. Ji pasijuto taip, tarsi griūtų visas jos gyvenimas, ir panoro pasišnekėti apie tai su Endžiu, kai tik jis grįš namo.

Ji skambina Endžiui norėdama sužinoti, kada jis grįš, paruošia gardžią vakarienę vildamasi, kad valgydami jie ramiai ir nuoširdžiai pasikalbės. Jis mylėjo ją ir užjautė. Ji tikė- josi išliesianti širdį žmogui, kuriam rūpi, ir pasijusianti daug geriau. Norėjo, kad jis ją išklausytų, leistų pasijusti mylimai ir suprastai ir dar kartą patikintų, kad ji įstengs susidoroti su sunkumais.

Tačiau Endžio diena taip pat buvo ne iš lengvųjų. Jis išėjo iš darbo neišsprendęs kelių svarbių klausimų, kuriuos jam reikėjo apgalvoti iki rytdienos darbo pradžios. Pakeliui į namus jis mintyse vis dirbo mėgindamas tas problemas iš- spręsti. Iš pokalbio telefonu su Sara suprato, kad ši diena jai buvo nesėkminga, tačiau jam trūks plyš reikėjo laiko sutvar- kyti saviems reikalams.

Jis grįžta namo, mesteli Sarai „Labas“ ir įsitaiso giliame krėse žiūrėti žinių. Ji patikrina, kaip viskas verda, ir pasako jam, kad vakarienė bus po penkiolikos minučių. Jam topteli: „Puiku! Penkiolika minučių ramybės iki vakarienės.“ Sara pagalvoja: „Nuostabu! Prieš pradėdami valgyti galime pen- kiolika minučių pasišnekučiuoti.“

Sara: Kaip tau šiandien sekėsi, brangusis?

Endis: Gerai.

Sara: Šiandien buvo bjauriausia diena mano gyvenime, ir nebegaliu suprasti, kas dedasi!

Endis (vis dar užmesdamas akį į žinias): Ko nebegali suprasti?

Sara: Mano viršininkas mane baisiausiai spaudžia dėl darbo.

Kai šį rytą pasirodžiau kontoroje, užsipuolė mane dėl darbo kokybės ir paklausė, kodėl nebaigiau naujos reklamos. Paskui pareikalavo, kad pateikčiau ją savaitės pabaigoje, nes jis susitaręs su klientu, kad šis atvyksias pirmadienį pažiūrėti, ką mes padarėme. Mėginau paaiškinti, kodėl ta reklama nebaigta, kad dar vis krapštausi prie Seinfeldo projekto, kuris, kaip sakė viršininkas, yra skubus, taigi greitai užbaigti abu projektus man trūks laiko, tačiau jis mane pertraukė ir pareiškė nenoris girdėti jokių pasiteisinimų, jam tik reikia, kad paruošta reklama gulėtų ant stalo penktadienį prieš darbo pabaigą. Ar gali patikėti? (Nuliūsdama) Jis manęs net nesiklausė... Paskui pakeitė pokalbio temą ir pasakė noris mane matyti penktadienį šeštą valandą vakare, kad peržiūrėtume galutinius pataisymus. Pasijutau taip, tarsi mesčiau darbą. Manau, kad šito nebesuprantu...

Endis: Tai visai paprasta, Sara... Turi gintis, pasakyk jam, kad negali užbaigti abiejų projektų, ir pasiteirauk, kuri reikia baigti pirmiau. Rytoj nueik ir išdėstyk, kad jo paskutinis terminas yra neįmanomas, kad jį reikia pakoreguoti, arba kad abiem projektams užbaigti paskirtų tau kokį nors pagalbininką.

Sara (emocingai): Neįtikėtina! Aš tau pasakoju apie viršininką, kuris man tik įsakinėja ir niekada nesiklauso, o tu pradedi mane mokyti, ką turiu daryti. Kodėl tiesiog negali manęs išklaustyti? Aš pavargau nuo vyrų, visada viską žinančių geriau.

Endis: Liaukis, Sara. Jei nenori išklaudyti mano nuomonės, tai ir nepasakok savo problemų. Sukis iš jų tyliai ir nekvaršink man galvos! Aš turiu savų problemų, kurias, beje, sprendžiu pats!

Sara (beveik verkdamą): Ką gi, gali nešdintis! Rasiu ką nors kitą, kas mane išklaudys ir nenurodinės, ką padariau ne taip! Vakarieniauk vienas! Aš išeinu, kada grįšiu, nežinau!

Viso pasaulio vyrams ir moterims tai puikiai pažįstama scena. Jos pabaigoje Sara pasijuto apvilta, nemylima ir įskaudinta, Endis – nesuprastas ir sumišęs, nes Sara ką tik suniekino jo pačią geriausią savybę: gebėjimą spręsti problemas.

KAIP TURĖJO ELGTIS ENDIS?

Dar kartą panagrinėkime šią sceną ir pasvarstykime, kaip Endis galėjo išvengti tokio bjauraus vakaro.

Sara: Kaip tau šiandien sekėsi, brangusis?

Endis: Gerai. Iki ryto turiu išspręsti keletą su darbu susijusių problemų; bus daug geriau, jeigu iki rytdienos susidorosiu.

Sara: Šiandien buvo pati bjauriausia diena mano gyvenime, ir aš nebegaliu suprasti, kas dedasi!

Endis: Kokia tu nelaiminga, brangioji! Noriu, kad viską man papasakotum, bet ar galiu atitrūkti penkiolikai minučių, mat noriu apsvarstyti ir savo problemas, su kuriomis susidūriau darbe, o tada per vakarienę visą dėmesį skirsiu tau.

Sara: Gerai... Pažiūrėsiu, kaip ta vakarienė, ir pakviesiu, kai viskas bus paruošta. Ar norėtum taurės vyno?

Endis: Ačiū, mieloji... Būtų puiku.

Kai Endis paprašė laiko sau, o Sara neprieštaravo, jis ramiai galėjo atsisėsti ir spręsti savo problemas. Sara nusiramino ir pasijuto laiminga, kai jis pažadėjo jai skirti dėmesį per vakarienę, ji galės jam išlieti susikaupusius rūpesčius ir jai palengvės.

O per vakarienę vyko štai toks pokalbis:

Sara: Viršininkas mane iš tiesų labai spaudžia. Kai šįryt pasirodžiau kontoroje, užsipuolė mane dėl darbo kokybės ir paklausė, kodėl nebaigiau naujos reklamos. Paskui pareikalavo, kad ją pateikčiau savaitės pabaigoje, nes susitaręs su klientu, kuris atvyksias pirmadienį pažiūrėti, ką mes padarėme. Mėginau paaiškinti, kodėl ta reklama nebaigta, kad vis dar krapštausi prie Seinfeldo projekto, kuris, kaip sakė viršininkas, yra skubus...

Endis (susidomėjęs): Brangioji... tai siaubinga. Nejaugi jis nežino, kiek daug tu dirbi? Atrodai tokia įsitempusi...

Sara: Net negali įsivaizduoti, kokia aš įsitempusi! Šiaip ar taip, puoliau jam aiškinti, kad Seinfeldo projektas suryja daug laiko. Bet per pusę sakinio jis mane pertraukė ir pareiškė nenorįs girdėti jokių pasiteisinimų, jam tik reikia, kad mano reklama gulėtų ant jo stalo penktadienį prieš darbo pabaigą! Ar gali tuo patikėti?

Endis (susirūpinęs ir susilaikydamas nuo patarimo): Na, jis tikrai tave spaudžia...

Sara: Jis tiesiog manęs nesiklauso... Jis pasuko kalbą ir pasakė norįs mane matyti penktadienį vakare šeštą valandą, kad peržiūrėtume galutinius pataisymus. Aš tokia įsitempusi, rodos, tarsi mesčiau darbą...

Endis (ją apkabindamas): Tau iš tikrųjų nekaip sekėsi, mieloji. Ką norėtum veikti?

Sara: Eisiu miegoti, rytoj anksti kelsiuos, o jeigu man bus vis tiek negera, norėsiu, kad patartum, kaip su tuo susidoroti.

Esu labai pavargusi ir pernelyg sudirgusi, kad šį vakarą galėčiau apie tai kalbėti. Ačiū, kad mane išklausei, brangusis. Pasijutau daug geriau...

Nesiūlydamas skubių sprendimų, Endis išvengė kivirčo, buvo pavaišintas taure vyno ir jam nereikėjo miegoti vienam susiraičius ant sofos. Sarai, davusiai laiko Endžiui, nereikėjo klausytis nusibodusių argumentų, ji liko patenkinta savimi ir savo gyvenimu.

KAI NORITE TVARKYTI REIKALUS SU PRIEŠINGA LYTIMI

Vyrai ir moterys reikalus tvarko labai skirtingai, ir jeigu viena pusė nevisiškai supranta kitos pusės išvadas, jų verslo santykiai gali būti finansiškai pragaištingi. Moteris, prieš kreipdamasi su reikalu, pirmiausia stengiasi užmezgti pokalbį su vyru šnekučiuodama įvairiausiomis temomis, dažnai gana asmeniškomis, nes nori pamatyti, kas jis per žmogus, ar vertas pasitikėjimo. Vyrai paprastai to visiškai nesupranta. Blogiausiu atveju kai kuriems gali šauti į galvą, kad moteris atėjo pas jį tikėdamasi sekso; geriausiu atveju beveik visi pamanytys, kad ji prašo patarimo, kaip spręsti savas problemas. Tada jie ims siūlyti sprendimus ir nurodines, ką ji turėtų daryti, galvoti arba sakyti.

Moterį visa tai labai piktina ir erzina. Ji tikriausiai numos ranka į vyrą kaip žmogų, kuris nesiklauso ir vargu ar atkreips į ją dėmesį kartu tvarkant reikalus. Ji ilgokai svyruoja, ar apskritai su juo imtis reikalų, ir palieka vyrą sumišusį bei suglumusį, kai jų verslo reikalai neina. Vyras turi suprasti, kad net versle su moterimi tvarkyti reikalus lengviau tada, kai su ja pirmiausia užmezgamas asmeninis ryšys. Moteris turi suvokti, kad su vyru aptarinėti asmeni-

nus dalykus nėra paprasta, nes jis teikia pirmenybę verslo reikalams. Kada abi pusės tai supranta, jos daug mieliau eina į kompromisą – tada užsimezga stipresni dalykiniai santykiai ilgam laikui.

KAIP IŠVENGTI GINČO SU PRIEŠINGA LYTIMI

Kai moteris yra nusiminusi arba įsitempusi ir jai reikia pasikalbėti, ji paprasčiausiai gali pasakyti vyrui: „Turiu pasikalbėti su tavimi apie keletą dalykų. Man nereikia jokių sprendimų, tiesiog noriu, kad mane išklausytum.“ Tai išgirdęs vyras tikriausiai apsidžiaugs, nes žinos, ko iš jo tikimasi.

Sprendimas

Jeigu moteris šneka, o vyras nesupranta, ar ji klausia patarimo, ar tiesiog kalba, jis gali tai išsiaiškinti pasiteiraudamas: „Ar nori, kad tavęs klausyčiausi kaip vaikinai, ar kaip mergina?“ Jeigu ji nori, kad jis ją išklausytų kaip mergina, jis turi jos tik klausytis. Jeigu ji nori išsikalbėti kaip vaikinui, jis gali pasiūlyti kokią išeitį. Abiem atvejais abudu liks patenkinti, nes suvoks, ko vienas iš kito tikisi.

*Moteris paprastai nori būti išgirsta,
o ne sulaukti patarimų.*

Įvertindami situaciją, patarimus moteris ir vyrai supranta skirtingai. Vyras mano, kad patardamas rodo savo rūpestį ir meilę, o moteriai gali atrodyti, jog jis nenori girdėti, ką ji kalba. Šiuo atveju pamokymas paprastas, bet efektyvus.

Vyrai, klausykite moters įsijautę, ypač kai ji nusiminusi, ir jei nesate tikri, ko iš jūsų norima, tiesiog jos pasiklauskite. Moterys, duokite vyrui, kuriam atveriate savo širdį, aiškiai suprasti, ko iš jo tikėtės.

2. KODĖL VYRAI NEPALIAUDAMI PERJUNGINĖJA KANALUS NUOTOLINIO VALDYMO PULTELIU?

Nuotolinis valdymas: *daiktavardis, moteriškoji giminė: priemonė TV kanalams perjungti; daiktavardis, vyriškoji giminė: įrenginys 55 kanalų skenavimui kas 2,5 minutės*

Tūkstančius metų vyrai grįždavo iš medžioklės ir leisdavo vakarus žvelgdami į laužą. Vyras transo būsenoje ilgai sėdėdavo tarp savo draugų nebendraudamas, o kiti vyrai taip pat jo nešnekindavo. Vyrams tai buvo puikus būdas atsipalaiduoti ir pasikrauti kitos dienos darbams.

Šiuolaikiniai vyrai taip gali atsipalaiduoti tik baigiantis dienai, tačiau dabar yra ir kitokių atsipalaidavimo priemonių – tai laikraščiai, knygos ir nuotolinio valdymo pulteliai. Kartą buvome Pietų Afrikos tolimoje Okavango deltoje, Botsvanos Kalahario dykumos šiaurėje. Ant stiebo virš kaimo trobelės pastebėję palydovinę anteną, prijungtą prie saulės baterijos elemento, įėjome vidun ir radome grupelę Kalahario bušmenų, apsijuosusių strėnas juosta, įsitaisiusių priešais televizorių su nuotolinio valdymo pulteliu ir paeiliui perjunginėjančių kanalų.

*Rojuje kiekvienas vyras turi tris
nuotolinio valdymo pultelius
ir unitazai čia neuždengiami.*